

การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

พิมพ์นภัส เอี่ยมสะอาด¹
รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนจำนวน 103 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ One Way ANOVA ผลการวิจัยพบดังนี้ การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า คือ โรงเรียนควรมีการปรับหลักสูตรให้ชัดเจนและเหมาะสมกับผู้เรียน มีการจัดอบรมการทำแผนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ให้แก่ครู และจัดหาแหล่งการเรียนรู้และแหล่งศึกษาค้นคว้าที่ให้ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอง ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดหาวัสดุและเทคโนโลยี และร่วมกันสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการนิเทศการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และควรมีการจัดอบรมครูด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า,การจัดการการศึกษาระดับประถมศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this study were to study and compare the progressive learning management in schools and study the suggestions for the progressive learning management in schools affiliated with Suphanburi Primary Education Service Area Office 1. The sample of the study was a total of 103 schools using simple random sampling method. The instruments were a questionnaire and an interview. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage,

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

mean, standard deviation, t-test and One Way ANOVA. The findings were as follows: The overall performances of the progressive learning management in schools were at high level. The aspects with highest average were the curriculum management, the learning management, and the measurement and assessment, respectively. The overall comparison of the progressive learning management in schools no differences. The suggestions for schools in implementing the progressive learning management were to develop a clear curriculum appropriated for learners, to arrange teachers training in planning the lessons enhancing students' learning skills, to provide learning and researching resources which allow learners' self studying. School administrators should allocate budget for innovations and technology, cooperate in raising awareness and focus on teaching supervision continuously, and arrange teachers training in measuring and assessing progressive learning.

Keywords : Progressive Learning Management, Primary Education Management

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในศตวรรษที่ 21 ระบบการศึกษามีการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะความเป็นจริง ของการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันพบว่านักเรียนขาดทักษะในการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตประจำวัน เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ครูจึงต้องพัฒนาทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) โดยการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น สอดคล้อง ตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และมาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

ทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้อำนวยการความสะดวก และนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในห้องเรียน เรียก กระบวนการเรียนรู้แบบนี้ว่า Active Learning เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered) และพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การสื่อสารและการร่วมมือกัน เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จทั้งในด้านการงานและการดำเนินชีวิต

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าที่สุดคือทักษะการเรียนรู้ แห่งศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยจึงได้มุ่งศึกษาใช้หลักการการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูล ให้ผู้เกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 เพราะเป็น แหล่งพื้นที่อยู่ในย่านความเจริญและคาดว่าจะมีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า ที่สามารถนำ ผลการวิจัยไปประกอบการวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารจัดการการศึกษาให้แก่ผู้บริหาร สถานศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา ระดับผลทดสอบทาง การศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) และขนาดสถานศึกษา

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

3. สมมติฐานของการวิจัย

1. โรงเรียนที่จัดประเภทการจัดการศึกษาต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน แตกต่างกัน

2. โรงเรียนที่มีระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ต่างกันมี การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน แตกต่างกัน

3. โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน แตกต่างกัน

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 103 โรงเรียน จากจำนวนทั้งสิ้น 139 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน และกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม และแบบ สัมภาษณ์ แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการ จัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการจัดการเรียนรู้ เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จากผลการ ตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 0.88 และจากการ ทดลองใช้ (Try Out) ได้ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 ส่วนการเก็บรวบรวม ข้อมูลดำเนินการโดยส่งทางไปรษณีย์ และเก็บรวบรวมด้วยตนเอง จากผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญใน 103 โรงเรียนได้แบบสอบถามคืน 458 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าค่า t-test และ One Way ANOVA

5. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาดูการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน

การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. การจัดหลักสูตรสถานศึกษา	4.19	0.50	มาก	1
2. การจัดทำแผนการเรียนรู้	4.04	0.52	มาก	6
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.13	0.49	มาก	2
4. การใช้แหล่งการเรียนรู้	4.05	0.52	มาก	5
5. การจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยี	3.99	0.54	มาก	7
6. การนิเทศการเรียนการสอน	4.06	0.54	มาก	4
7. การวัดและประเมินผล	4.08	0.49	มาก	3
รวม	4.08	0.44	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดและรองลงมาได้แก่ ด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.13$) และด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.08$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เพื่อตอบสมมติฐานที่ 1 โรงเรียนที่มีประเภทการจัดการศึกษาต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน แตกต่างกัน ปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการจัดการศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามประเภทการจัดการศึกษา

ด้าน	ระดับอนุบาล - ป.6 (n=78)		ระดับอนุบาล - ม.3 (n=25)		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. การจัดหลักสูตรสถานศึกษา	4.19	0.49	4.16	0.50	0.73	0.46
2. การจัดทำแผนการเรียนรู้	4.06	0.52	3.98	0.52	1.57	0.11
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.14	0.49	4.09	0.51	1.04	0.29
4. การใช้แหล่งการเรียนรู้	4.05	0.50	4.02	0.56	0.66	0.50
5. การจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยี	3.98	0.53	4.01	0.58	-0.57	0.57

6. การนิเทศการเรียนการสอน	4.09	0.52	3.98	0.59	2.04	0.04
7. การวัดและประเมินผล	4.10	0.48	4.03	0.52	1.21	0.22
รวม	4.09	0.43	4.04	0.47	1.11	0.26

จากตารางที่ 2 พบว่าโรงเรียนที่มีประเภทการจัดการศึกษาต่างกัันมีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการนิเทศการเรียนการสอนพบว่า มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 โรงเรียนที่มีระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ต่างกัันมีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน แตกต่างกััน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามระดับผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)

ด้าน	ระดับคะแนน เฉลี่ยสูง (มากกว่า 50%) (n=22)		ระดับคะแนน เฉลี่ยต่ำ (น้อยกว่า 50%) (n=81)		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
	1. การจัดหลักสูตรสถานศึกษา	4.45	0.46	4.21		
2. การจัดทำแผนการเรียนรู้	4.28	0.41	4.02	0.58	1.94	0.05
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.23	0.36	4.16	0.55	0.67	0.50
4. การใช้แหล่งการเรียนรู้	4.20	0.53	4.06	0.59	1.05	0.29
5. การจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.34	0.44	4.06	0.66	1.83	0.06
6. การนิเทศการเรียนการสอน	4.15	0.51	4.01	0.63	0.92	0.35
7. การวัดและประเมินผล	4.33	0.48	4.02	0.58	2.28	0.02
รวม	4.28	0.39	4.08	0.52	1.70	0.09

จากตารางที่ 3 พบว่าโรงเรียนที่มีระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ต่างกััน มีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวัดและประเมินผลและด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ พบว่ามีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 3 โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน แตกต่าง
กัน

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามขนาดสถานศึกษา (n=103)

ด้าน	แหล่งความ แปรปรวน	df	Sum of Squares	Mean Square	F	Sig
1. การจัดหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.31	0.65	2.64	0.07
	ภายในกลุ่ม	455	113.31	0.24		
	รวม	457	114.63			
2. การจัดทำแผนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.29	0.64	2.35	0.09
	ภายในกลุ่ม	455	124.91	0.27		
	รวม	457	126.20			
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.07	0.53	2.16	0.11
	ภายในกลุ่ม	455	112.44	0.24		
	รวม	457	113.52			
4. การใช้แหล่งการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.28	0.14	0.51	0.59
	ภายในกลุ่ม	455	126.37	0.27		
	รวม	457	126.66			
5. การจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	2	2.75	1.37	4.68	0.01
	ภายในกลุ่ม	455	133.60	0.29		
	รวม	457	136.36			
6. การนิเทศการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.55	0.27	0.92	0.39
	ภายในกลุ่ม	455	136.17	0.29		
	รวม	457	136.72			
7. การวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.40	0.20	0.82	0.44
	ภายในกลุ่ม	455	111.38	0.24		
	รวม	457	111.79			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.69	0.34	1.75	0.17
	ภายในกลุ่ม	455	89.60	0.19		
	รวม	457	90.29			

จากตารางที่ 5 พบว่าโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดนวัตกรรมการและเทคโนโลยีพบว่า มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ของค่าเฉลี่ยของด้านการจัดนวัตกรรมการและเทคโนโลยี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	3.97		-0.03	-0.17
ขนาดกลาง	3.94			-0.21*
ขนาดใหญ่	4.14			

จากตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามขนาดสถานศึกษาด้านการจัดนวัตกรรมการและเทคโนโลยีสถานศึกษาพบว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า ต่างจากสถานศึกษาขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จากแบบสอบถามปลายเปิดและการสัมภาษณ์ พบดังนี้

1. โรงเรียนควรมีการปรับหลักสูตรให้ชัดเจนและเหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการทำแผนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้
2. โรงเรียนควรดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงต่อไป
3. โรงเรียนควรมีการจัดซื้อและจัดหานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. โรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดอบรมการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าให้กับครูภายในโรงเรียน

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้นำประเด็นและข้อค้นพบที่สำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้

6.1 การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน

1) จากผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด จากผลการวิจัยนี้เป็นไปตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสถานศึกษาว่าเป็นการพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน สามารถเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างองค์ความรู้ใหม่ แล้วนำความรู้ ความเข้าใจ และทักษะไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มนัท ธาตุทอง (2545, น. 5) หลักสูตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนในสังคมเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ การจัดการศึกษาบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้

การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับรองลงมา นั้น จากผลการวิจัยนี้เป็นไปตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและใช้รูปแบบวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ ACTIVE LEARNING ตามทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยตนเอง และผลักดันผู้เรียนไปสู่การบรรลุศักยภาพของตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฟาติฮะห์ อุดสำหรับราชการ (2558, น. 35) พบว่าวิธีการเรียนที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงและสร้างความรู้จากสิ่งที่ได้ปฏิบัติระหว่างเรียน โดยมีวิธีการเรียนรู้ผ่านทักษะ การสำรวจข้อมูลการทดลองการแก้ไขปัญหา การอภิปรายร่วมกัน และการทำงานแบบกลุ่มเล็ก ๆ การทำงานแบบร่วมมือร่วมใจกัน ซึ่งวางอยู่บนปัจจัยพื้นฐานของรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ด้านการจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดแต่ยังอยู่ในค่าเฉลี่ยระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนขาดประสบการณ์ ความสามารถ ความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อใช้ในการเรียนการสอนครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย และโรงเรียนขนาดกลางขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี และสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551, น. 11) การเรียนรู้ ความรู้ นวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาไปสู่สังคมแห่งความรู้ การส่งเสริม และสร้างกลไกเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสและทางเลือกที่จะเข้าถึงปัจจัยการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งจะนำมาสู่การพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของผู้เรียน

6.2 การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

จากผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนจำแนกตามประเภทการจัดการศึกษาพบว่าสถานศึกษาที่มีประเภทการจัดการศึกษาต่างกันมีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการนิเทศการเรียนการสอน พบว่ามีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อาจเกิดจากสาเหตุ 2 ประการ ดังนี้ 1. อาจจะเป็นเพราะประเภทการจัดการศึกษาระดับอนุบาล-ป.6 มีการดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนอย่างมีระบบและสม่ำเสมอ 2. อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาระดับชั้นอนุบาล-ม.3 มีภาระงานเพิ่มมากขึ้น

ในการรับผิดชอบและการบริหารงานสถานศึกษาระดับชั้นอนุบาล-ม.3 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา พูลแสง (2554, น. 98) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า การพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ได้มีการให้ความสำคัญในเรื่องการใช้กระบวนการ PDCA มีการนิเทศเพื่อช่วยปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครูและมีการดำเนินการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย

การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนจำแนกตามระดับผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) พบว่าสถานศึกษาที่มีผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ต่างกันมีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่ง ไม่เป็นไปตามสมมติฐานและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวัดและประเมินผลพบว่าการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะโรงเรียนระดับผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูง (มากกว่า 50%) มีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวสันต์ ปรีดานันต์ วิจัยเรื่อง การบริหารวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญที่จะต้องมีการจัดการที่เป็นระบบและมีกระบวนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่าสถานศึกษามีขนาดสถานศึกษา มีการปฏิบัติในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ยกเว้นด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่พบว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่มีการปฏิบัติแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเกิดจากสาเหตุ 2 ประการ ดังนี้ 1. อาจเป็นเพราะสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลในการจัดหานวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่เพียงพอต่อความต้องการ 2.อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขนาดใหญ่มีบุคลากรที่มีความรู้และมีทักษะการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ แต่สถานศึกษาขนาดเล็กไม่มีความแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง ในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพราะเนื่องจากสถานศึกษาขนาดเล็ก มีการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลในการจัดซื้อสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจมาศ เหมือนสุทธิวงศ์ (2555, น. 8) พบว่า ผลการประเมินคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่าผู้เรียนทำคะแนนสอบได้คะแนนดีขึ้น แสดงว่าสื่อประสมประกอบการเรียนการสอนในหน่วยเรียนนี้สามารถพัฒนาประสิทธิภาพทางการเรียนผ่านนวัตกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดีขึ้น

7. ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า
2. โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณในการจัดหาวัสดุกรรมและเทคโนโลยีให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน
3. โรงเรียนควรมีการจัดอบรมการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าให้กับครูภายในโรงเรียน
4. โรงเรียนควรมีการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าเป็นระบบอย่างสม่ำเสมอ

2) ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรไปศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาด้วย
2. ควรไปศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนเรื่องปัญหาการนิเทศการเรียนการสอนของสถานศึกษา
3. ควรไปศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน เรื่องปัญหาการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา
4. ควรไปศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนเรื่องปัญหาการจัดนวัตกรรมการเรียนและเทคโนโลยีของสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- ฉันท ชาติทอง. (2551). การออกแบบการสอนและบูรณาการ. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- ฟาตีสะห์ อุดสำหรับราชการ. (2558). รูปแบบการเรียนการสอนแบบ Active Learning เพื่อพัฒนาแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ เรื่อง คลื่นไหวสะเทือน. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาฟิสิกส์ศึกษา. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2551. (ร่าง) แนวทางการดำเนินงานโครงการวิจัยและพัฒนาการส่งเสริมนวัตกรรมเครือข่ายการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. เอกสารประกอบการประชุมสร้างความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานโครงการวิจัยและพัฒนาการส่งเสริมนวัตกรรมเครือข่ายการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- นิตยา พูลแสง. (2554). ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสระแก้วเขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา
- ไพฑูรย์ สีนารัตน์. (2558). การเรียนรู้เชิงก้าวหน้า 10 วิธีสอนเพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

วสันต์ ปรีดานันท์. (2553). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร

เบญจมาศ เหมือนสุทธิวงศ์. (2554). การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยสื่อประสม เรื่อง “ระบบสารสนเทศและการนำไปใช้” ในรายวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ รหัส 3215 - 2004 สำหรับนักศึกษา ระดับชั้น ปวส.1/9 วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีธนาพาณิชย์การ เชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554. งานวิจัยการเรียนการสอน, วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีธนาพาณิชย์การเทคโนโลยี เชียงใหม่